

Ryhmä: 2

FCI:n numero: 46
Hyväksytty: FCI 5.5.2003
SKL-FKK 13.3.2004

Suomen Kennelliitto-
Finska Kennelklubben ry

APPENZELLINPAIMENKOIRA (APPENZELLER SENNENHUND)

1/5

Alkuperämaa: Sveitsi

KÄYTTÖTARKOITUS: Karjanajo-, paimen-, vahti-, koti- ja pihakoira, nykyään monipuolinen työ- ja seurakoira.

FCI:N LUOKITUS:

Ryhmä 2 pinseri ja snautserityyppiset, molossityyppiset sekä sveitsinpaimenkoirat
Alaryhmä 3 sveitsinpaimenkoirat
Käyttökoetulosta ei vaadita

LYHYT HISTORIAOSUUS: Appenzellinpaimenkoira mainittiin ensimmäisen kerran vuonna 1853 "Tierleben der Alpenwelt" nimisessä julkaisussa. Sitä kuvattiin "kirkkaasti haukkuvana, lyhytkarvaisena, keskikokoisena, monivärisenä karjakoirana, joka on tyypiltään melko yhtenäinen ja pystykorvamainen ja joka toimii sekä talonvahtina että karjanajajana". Rodun suuri vaikuttaja, metsänhoitaja Max Sieber, vaati vuonna 1895 SKG:tä (Sveitsin Kennelliitto) tekemään jotakin rodun hyväksi. St. Gallenin kantonin hallitus myönsi 400 Sveitsin frangia vuonna 1898 appenzellinpaimenkoirien jalostustyöhön. SKG:n toimeksiannosta perustettiin toimikunta ja vahvistettiin rotumerkit. Altstättenin markkinoilta löydettiin yhdeksän urosta ja seitsemän narttua, jotka palkittiin 5-10 frangin suuruisilla palkinnoilla. Siitä seurasi, että Winterthurin ensimmäisessä kansainvälisessä koiranäyttelyssä vuonna 1898 esiteltiin ensimmäisen kerran kahdeksan appenzellinpaimenkoiraa koemielessä järjestetyssä karjakoirien luokassa. Professori Albert Heim oli hyvin kiinnostunut sveitsiläisistä paimenkoirista ja siten myös appenzellinpaimenkoirista.

Pohjoismainen Kennelunioni
Dansk Kennel Klub
Hundarektarfélag Islands
Norsk Kennel Klub
Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben
Svenska Kennelklubben

Hänen aloitteestaan perustettiin vuonna 1906 "Appenzeller Sennenhund Club", jonka tehtäväksi tuli alkuperäisen tyyppin säilyttäminen ja vaaliminen. Pentujen pakollisen rotukirjaanmerkityksen myötä alkoi puhdasrotuisten appenzellinpaimenkoirien kasvatusta. Professori A. Heim laati vuonna 1914 ensimmäisen virallisen rotumäärittelyn. Alunperin näitä koiria jalostettiin Appenzellin alueella; nykyään rotu on levinnyt koko Sveitsiin ja useisiin muihin maihin. Appenzellinpaimenkoira on nykyisin oma rotunsa, joka eroaa selvästi muista sveitsiläisistä paimenkoirista. Vaikka rodulla on nykyisin paljon harrastajia, on jalostusyksilöiden kanta vielä varsin pieni. Vain vastuuntuntoisella jalostuksella voidaan säilyttää ja vakiinnuttaa rodun erinomainen alkuperäinen perimä.

YLEISVAIKUTELMA: Kolmivärinen, keskikokoinen ja lähes neliömäinen. Lihaksikas ja joka suhteessa sopusuhtainen koira, erittäin liikkuvainen ja ketterä; nokkela ilme.

TÄRKEITÄ MITTASUHTEITA: Säkäkorkeuden suhde rungon pituuteen on 9 : 10; mieluummin tanakka kuin liian pitkä. Kuonon ja kallo-osan suhde on 4 : 5.

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE: Eloisa, temperamenttinen, itsevarma ja peloton. Hieman epäluuloinen vieraita kohtaan; lahjomaton vahti; iloinen ja oppivainen.

PÄÄ: Kooltaan sopusuhteisessa runkoon nähden, hieman kiilamainen.

KALLO-OSA: Melko tasainen, leveimmillään korvien välissä, kuono-osaa kohti tasaisesti kapeneva. Niskakyyhmy on erittäin vähän erottuva, otsauurre kohtalainen.

OTSAPENGER: Hieman erottuva.

KIRSI: Mustilla koirilla musta, havannanruskeilla ruskea (mahdollisimman tumma).

KUONO: Keskivoimakas, tasaisesti kapeneva, ei kuitenkaan suippo; voimakas alaleuka. Kuononselkä on suora.

HUULET: Kuivat ja tiiviit. Pigmenti on mustilla koirilla musta, havannanruskeilla ruskea (mahdollisimman tumma). Suupielet eivät ole näkyvissä.

HAMPAAT / PURENTA: Voimakas, täydellinen ja säännöllinen leikkaava purenta; tasapurenta sallitaan. Yhden P1 (1. välihammas) ja molempien M3 (3. poskihampaan) puuttuminen sallitaan, samoin yksi ylimääräinen P1-hammas.

POSKET: Hyvin vähän korostuneet.

SILMÄT: Melko pienet, mantelinmuotoiset, eivät ulkonevat, kuonoon nähden hieman vinoasentoiset. Eloisa ilme. Mustilla koirilla silmät ovat tummanruskeat tai ruskeat, havannanruskeilla vaaleamman ruskeat, kuitenkin mahdollisimman tummat. Silmäluomet ovat hyvin tiiviit, mustilla koirilla mustapigmenttiset, havannanruskeilla ruskeapigmenttiset (mahdollisimman tummat).

KORVAT: Melko ylös ja leveälle kiinnittyneet, riippuvat, lepoasennossa litteät ja poskenmyötäiset; kolmiomaiset, kärjestään hieman pyöristyneet. Koiran ollessa tarkkaavainen korvat nousevat tyvestä ja kääntyvät eteenpäin siten, että edestä ja ylhäältä katsottuna pää korvineen näyttää kolmiomaiselta.

KAULA: Melko lyhyt, voimakas ja kuiva.

RUNKO: Voimakas ja tiivis.

SELKÄ: Keskipitkä, kiinteä ja suora.

LANNE: Lyhyt ja lihaksikas.

LANTIO: Suhteellisen lyhyt, suoraan selkälinjan jatkeena sijaitseva.

RINTAKEHÄ: Leveä, syvä, kyynärpäiden tasolle ulottuva; selvä eturinta. Rintalasta on riittävän pitkälle ulottuva, rintakehän poikkileikkaus on pyöristynyt soikio.

VATSALINJA: Vain hieman nouseva.

HÄNTÄ: Ylös kiinnittynyt, voimakas ja keskipitkä. Hännän karvapeite on tiheää, alapuolella hieman pitempää kuin muualla. Koiran liikkeessä häntä on tiiviisti lantion päälle tai sen sivulle kiertynyt, levossa sallitaan riippuva häntä.

RAAJAT: Vahvaluustoiset ja kuivat.

ETURAAJAT

YLEISVAIKUTELMA: Eturaajat ovat lihaksikkaat, edestä katsottuna suorat ja yhdensuuntaiset, eivät liian lähellä toisiaan.

LAVAT: Lapaluut ovat pitkät ja viistot.

OLKAVARRET: Yhtä pitkät tai vain hieman lyhyemmät kuin lapaluut. Kulma lapaluuhun ei ole liian tylppä.

KYYNÄRPÄÄT: Rungon myötäiset.

KYYNÄRVARRET: Suorat ja kuivat.

VÄLIKÄMMENET: Edestä katsottuna kyynärvarren suorana jatkeena, sivusta katsottuna hieman viistot.

KÄPÄLÄT: Lyhyet; varpaat ovat kaareutuneet ja tiiviisti yhdessä, päkiät vahvat.

TAKARAAJAT

YLEISVAIKUTELMA: Takaraajat ovat lihaksikkaat, takaa katsottuna suorat ja yhdensuuntaiset, eivät liian lähellä toisiaan. Rotutyypillisten kulmausten vuoksi takaraajat vaikuttavat suhteellisen ”pystyiltä”.

REIDET: Kohtalaisen pitkät, muodostavat säären kanssa melko niukan kulman.

POLVET: Polvikulma on melko avoin.

SÄÄRET: Suunnilleen yhtä pitkät tai vain hieman lyhyemmät kuin reidet, kuivat ja hyvin lihaksikkaat.

KINTEREET: Suhteellisen korkeat.

VÄLIJALAT: Pystysuorat ja yhdensuuntaiset, hieman välikämmeniä pitemmät, eivät sisään- eivätkä ulospäin kääntyneet. Kannukset tulee poistaa, paitsi maissa, joissa kannusten poisto on lailla kielletty.

KÄPÄLÄT: Kuten etukäpälät.

LIIKKEET: Voimakas takaraajan työntö ja pitkä askel. Ravissa raajojen liikkeet ovat suorat sekä edestä että takaa katsottuna.

KARVAPEITE

KARVA: Kaksinkertainen, tiivis ja pinnanmyötäinen. Peitinkarva on tiheää ja kiiltävää, aluskarva tiheää, mustaa, ruskeaa tai harmaata; aluskarvan näkyminen ei ole toivottavaa. Hieman laineikas karva sään päällä ja selässä on sallittu, mutta ei toivottu.

VÄRI: Perusväri on musta tai havannanruskea, jossa mahdollisimman symmetriset punaruskeat ja valkoiset merkit. Silmien yläpuolella on pienet punaruskeat täplät. Poskissa, rinnassa (vasemmalla ja oikealla puolella lapaluun ja olkavarren yhtymäkohdassa) sekä raajoissa tulee olla aina punaruskeat merkit mustan tai havannanruskean ja valkoisen välissä.

Valkoiset merkit: Selvä valkoinen läsi, joka alkaa pääläeltä jatkuen yhtäjaksoisesti kuononselän yli ulottuen kokonaan tai osittain kuonon ympäri. Valkoista leuassa jatkuen kurkun yli yhtäjaksoisesti rintaan asti. Valkoista kaikissa neljässä käpälässä sekä hännänpäässä. Valkoinen niskatäplä tai puolikaulus on sallittu. Yhtäjaksoinen ohut valkoinen kaulus on tosin sallittu, muttei toivottu.

KOKO

SÄKÄKORKEUS: Urokset 52 - 56 cm, nartut 50 - 54 cm, sallittu vaihtelu ± 2 cm.

VIRHEET: Kaikki poikkeamat edellä mainituista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen ja sen vaikutukseen koiran terveyteen ja hyvinvointiin.

- puuttuva sukupuolileima
- hyvin pitkä tai epäsuhtainen runko
- kevyt tai liian raskas luusto
- riittämätön lihaskunto
- hyvin raskas tai hyvin kevyt pää
- pyöreä kallo
- liian jyrkkä otsapenger
- liian pitkä, liian lyhyt, kapea tai terävä kuono; muu kuin suora kuononselkä
- liian voimakkaasti kehittyneet huulet
- useamman hampaan kuin yhden P1 (1. välihammas) puuttuminen
- liian korostuneet posket

- pyöreät, ulkonevat tai vaaleat silmät
- liian pienet, liian suuret, eivät poskenmyötäiset, liian ylös tai liian alas kiinnitetyneet korvat
- notko- tai köyryselkä
- luisu lantio tai takakorkeus
- nouseva vatsalinja
- litteä tai tynnyrimäinen rintakehä, puuttuva eturinta, liian lyhyt rintalasta
- löysästi kiertynyt häntä, hännänpään tulee koskettaa vähintään hännäntyveä
- riittämättömät kulmaukset edessä ja/tai takana
- ulkonevat kyynärpäät
- pehmeät ranteet
- pihtikinttuisuus
- pitkulaiset käpälät (ns. jäniksenkäpälät), hajavarpaat
- virheelliset liikkeet, esim. lyhyt askel, varvasahtaat liikkeet, ristiin astuminen jne.
- näkyvä aluskarva
- virheet värityksessä: mustat pilkut valkoisessa värissä, katkeava läsi, kaulan ympäri ulottuva leveä valkoinen kaulus, epäyhtenäinen valkoinen rintamerkki, selvästi yli välikämmenen ulottuva valkoinen väri (saapas), valkoisen värin puuttuminen hännänpästä ja käpälistä
- yli- ja alamittaisuus suhteessa sallittuihin rajoihin
- epävarma käytös, temperamentin puute tai lievä aggressiivisuus

HYLKÄÄVÄT VIRHEET:

- vihaisuus ja liiallinen arkuus
- selvästi epänormaali rakenne käyttäytyminen
- ylä-, ala- tai ristipurenta
- sisään- tai uloskiertyneet silmäluomet (entropium tai ektropium)
- sininen silmä, heräsilmä
- sirppimäinen häntä (hännänpää ei enää kosketa hännäntyveä), jatkuvasti riippuva tai koukkuhäntä
- muu kuin rotumääritelmän mukainen kaksinkertainen karvapeite
- muu kuin kolmivärisyys
- muu kuin musta tai havannanruskea perusväri.

HUOM: Uroksilla tulee olla kaksi täysin kivespussiin laskeutunutta normaalisti kehittynyttä kivistä.

Jalostukseen tulee käyttää vain toiminnallisesti ja kliinisesti terveitä, rakenteeltaan rodunomaisia koiria.